

Sudkyňa Príbelská: Sudcovia sebareflexiou prešli. Nevie, či všetci pochopili, že slúžia občanom a štátu

Nech sa nás pokojne pýtajú aj na majetky a závadové osoby, hovorí sudkyňa zo správneho kolégia Najvyššieho súdu Petra Príbelská pred vybudovaním Najvyššieho správneho súdu.

Od augusta by mal naplno fungovať nový Najvyšší správny súd, po ktorom aj sudcovia správneho kolégia Najvyššieho súdu dlhé roky volali. Teraz sa týmto sudcom nepozdáva, že by rovnako ako ostatní uchádzači mali prechádzať výberovým konaním. Ak väčšina z nich na súd nepôjde, je ťažko predstaviteľné, že by sa mohol o pár mesiacov rozbehnúť. Sudkyňa Petra Príbelská v rozhovore hovorí:

- o rizikách toho, že by v senáte mala byť s nesudcami;
- či sudcovia po korupčných kauzách z minulého roka pochopili situáciu;
- prečo ostala v šoku po obvinení podpredsedníčky Najvyššieho súdu Jarmily Urbancovej;
- prečo presadzuje zmeny v navrhovanej reforme súdnictva, takzvanej súdnej mape;
- aké to bolo začínať ako advokátska koncipientka u Ernesta Valka;

Ste členkou súdnej rady a zároveň sudkyňou správneho kolégia Najvyššieho súdu. Osobne sa vás teda týka téma Najvyššieho správneho súdu. Presvedčila vás už ministerka spravodlivosti Mária Kolíková (Za ľudí), aby ste sa prihlásili do výberového konania na tento nový súd?

Zatiaľ neviem. Skôr zotrvávam na názore, ktorý som vyjadrila svojím podpisom pod podnet pre predsedu súdnej rady. Naozaj si myslím, že ústavne komfortné by bolo, aby sme zo správneho kolégia Najvyššieho súdu prešli na Najvyšší správny súd preložením. Koniec koncov, takto sa to plánuje aj pri vzniku nových správnych súdov. Na ne budú sudcovia krajských súdov, ktorí dnes riešia agendu správneho súdnictva, tiež len prelození.

Aj pri preložení vás čaká vypočutie pred súdnou radou.

Nebránime sa verejnému vypočutiu. Súhlasím, že sa treba ukázať pred občanmi a radou. Chceme byť vypočutí a, samozrejme, nech sa preveria aj naše majetky a prípadné kontakty na závadové osoby. Hovorím len o tom, že aj podľa ústavy sa v prípade toho istého stupňa súdu sudcovia o posty uchádzajú žiadosťou o preloženie.

Ak nemáte problém zúčastniť sa na verejnom vypočutí, tak prečo trváte na preložení?

Na Najvyšší správny súd môžu ísť aj nesudcovia a my sa domnievame, že práve uchádzači z externého prostredia majú toto výberové konanie zvýhodnené.

V čom je to iné, keď už aj teraz sa môžu nesudcovia hlásiť na Najvyšší súd?

Áno, aj dnes sa môže ktokoľvek prihlásiť priamo na Najvyšší súd, hoci nikdy sudcom nebol. Musí však prejsť odborným testom, prípadovými štúdiami, psychologickým posudkom a ústnym pohovorom. Na Najvyššom správnom súde sa teraz, do konca júla, bude robiť iné ako klasické výberové konanie. Bude pred súdnou radou a aj nesudcom bude stačiť len absolvovať pohovor.

Takže vás urazilo, keď ministerka presadila, že spolu s nimi by ste mali prejsť cez výberové konanie aj vy sudcovia?

Nevidím to tak, že urazilo. Mysleli sme si, že z našej strany pôjde len o akési odprezentovanie výsledkov našej práce. A tie tu evidentne sú. Máme vyše 20-ročnú históriu a konkrétnych sudcov na európskej úrovni. Zo správneho kolégia je naša zástupkyňa na Európskom súde pre ľudské práva Alena Polačková, do Luxemburgu teraz ide náš kolega Miroslav Gavalec.

Máme vynikajúcich sudcov, ktorí vyhrali aj ocenenia Judikát roka. Očakávali sme, že ministerka s nami bude od začiatku komunikovať a všetky otázky si zodpovieme vopred. Určite bol chybou nedostatok komunikácie na začiatku celého procesu.

Nehovorila s vami?

Je škoda, že nás nenavštívila pred prijatím zákona o sudcoch, ktorý rieši výberové konanie na Najvyšší správny súd. Samotný vznik súdu totiž nikto nespochybňuje. Problém je len v jeho kreovaní. Ak chceme ísť podľa vzoru Českej republiky a má byť tento projekt úspešný, tak sa obávam, že sme nezvolili najšťastnejší spôsob výberu. Dobrá myšlienka nie vždy znamená, že aj cieľ je naplnený.

Stále nám nikto nepovedal, prečo musíme ísť cez výberové konanie. Myslím si, že je tu stále priestor na to, aby sa to riešilo naším preložením. Pred súdnu radu predsa aj tak musíme ísť. Ide len o to, že by sme boli v inej skupine uchádzačov. Lebo my jednoducho do tej inej skupiny patríme.

V čom je sudca správneho kolégia viac ako napríklad profesor správneho práva z univerzity? Pýtam sa to preto, lebo toto prvotné výberové konanie má byť aj podľa ministerky „výnimočnou situáciou pre výnimočných ľudí“. Majú sa doň hlásiť odborníci, ktorí už niečo v kariére dosiahli.

Nepopieram, že profesor právnickej fakulty sa môže rovnať sudcovi Najvyššieho súdu. Ale aj v jeho záujme je, aby mal vedľa seba niekoho skúseného. Ich hendikep je, že nepoznajú sudcovské remeslo. Opýtam sa preto opačne, aký máme hendikep my, že musíme ísť cez výberové konanie? Prečo nesudcovia neprejdú aspoň psychologickými posudkami? Veď tie sa v dnešných časoch ukazujú ako kľúčové.

Nikto nespochybňuje, že sudcovia správneho kolégia sa majú stať základom nového súdu. Zdôrazňuje to aj ministerka.

Máme rovnaký cieľ, zdá sa mi však, že prostriedky, ako ho dosiahnuť, sa míňajú účinkom.

Z toho, čo hovoríte, sa môže zdať, že sa cítite nadradení nad ostatnými uchádzačmi, a preto chcete byť v nejakej inej skupine. Mýlim sa?

Určite to nie je o tom. Na druhej strane, sudca má byť hrdým predstaviteľom toho, čo robí. Má byť pyšný na to, čo dokázal. Hoci rozumiem, že dnes to znie ako kliše. Správne súdnictvo je neurochirurgiou práva. Z asi 1200 sudcov robí správne právo asi 60. Odborníci na správne súdnictvo sú úzkoprofilový tovar. Preto voláme po istej úcte. I keď v utorok na súdnej rade ministerka spomínala, že nechcela zasiahnuť do našej dôstojnosti. Ak je to tak, mohla to prejavíť tým, že by sme mali prestupom na Najvyšší správny súd zaručenú kontinuitu.

Takže za svoju jedinečnosť žiadate extra prístup?

Žiaden extra. Jednoducho taký, aký by mal byť. Ak by som si v auguste dala žiadosť o preloženie na Najvyšší správny súd a bude tam ešte miesto, tak ma bude musieť súdna rada preložiť. Ak tam miesto nebude, bude to problém.

Nedohodli ste sa teda s kolegami navzájom, že toto prvé výberové konanie odbojkotujete a následne požiadate v auguste o preloženie na Najvyšší správny súd?

Na takomto postupe sme sa nedohodli. Zhodli sme sa len na podnete pre predsedu súdnej rady, ktorý podpísalo 18 z 22 sudcov. Každý sa rozhodujeme individuálne.

Neexistuje žiadna dohoda, že buď budete na novom súde všetci, alebo nebude ani jeden?

Určite nie. Súd nie je spolok kamarátov, my sme kolegovia. Nepoznám všetky dôvody, pre ktoré sa kolegovia rozhodli neprihlásiť do výberového konania na Najvyšší správny súd. Ja mám problém aj s tým, že by som išla do veľkého rizika pracovať s nesudcami. Ak budem predsedníčkou senátu, budem mať za nich zodpovednosť. A ak nebudú ani schopní napísať rozhodnutie? Bude im to treba ukázať, naučiť ich to. Nehovoriac o tom, či si ľudsky sadneme.

Predsedu súdnej rady ste požiadali, aby na Ústavnom súde napadol zákon, ktorý upravuje výber sudcov Najvyššieho správneho súdu. Nastal v tom nejaký posun?

Zatiaľ nie. Hoci je to výlučná právomoc predsedu súdnej rady, chce, aby o tom rokovala celá rada. Tento bod by mal byť na marcovom zasadnutí.

Navrhujete, aby ste ako sudcovia správneho kolégia nemuseli prejsť výberovým konaním, ale preložením. Aj v takom prípade vás čaká vypočutie pred súdnou radou a na záver hlasovanie jednotlivých členov. V čom je teda ten rozdiel okrem toho, že to inak pomenujeme?

Preloženie je iný proces z hľadiska výsledku. Hneď po vypočutí súdna rada rozhodne, či vás preloží alebo nie. Výberové konania budú prebiehať dva týždne. Budete musieť na výsledok čakať. Na záver vznikne akási tabuľka s poradím.

To je až taký problém?

Nie je to problém. Ale pýtam sa, či by išiel neurochirurg do takéhoto výberového konania s lekárom, ktorý nemá ani prvú atestáciu? Pretože takí uchádzači tam budú. Prídu tam, hoci ja nehovorím, že budú vybratí. Ale stretneme sa tam s nimi. Jednoducho, ten spôsob sa nám zdá nehodný.

Takže v tom je ten zásah do vašej sudcovskej dôstojnosti?

Do určitej miery áno. Nevidím ani efektivitu celého výberového konania. Najskôr sa totiž povedalo, že bude len formálne. Tak potom na čo vôbec bude? Ministerka sa pýta, prečo je problém s výberovým konaním, ale ja sa pýtam, prečo je problém s preložením?

Ministerka to vysvetľuje tým, že ak vzniká úplne nová inštitúcia, má o jej obsadení rozhodnúť súdna rada. Nie je to dobrý argument?

Vzniká nová inštitúcia, ale nevzniká s čistým stolom. Celá agenda správneho kolégia vlastne prejde na nový súd. A to, čo pribudne, nie je až také nové. Napríklad aj disciplinárne súdnictvo. My ho riešime už teraz, ale v inej fáze. Naše kolégium preskúmava rozhodnutia advokátskej komory či rady prokurátorov. Aj volebné súdnictvo už riešime, hoci nie až v takom rozsahu. Okrem toho, celý súd vlastne vznikne akýmsi odčlenením z Najvyššieho súdu. Aj peniaze sa vlastne len ukroja z Najvyššieho súdu, rovnako ako aj administratíva a dokonca aj budova.

Takže porovnanie so vznikom špeciálneho súdu z roku 2004 nesedí?

Nie celkom. Aj ten súd pritom vznikol v pôrodných bolestiach. Prví sudcovia tam išli výberovým konaním, ale ďalší potom preložením. Trvalo tiež dlhšie, kým vznikol.

Mala sa z histórie špeciálneho súdu ministerka poučiť?

Určite o tom vedela. Možno to vnímala tak, že ten problém pri Najvyššom správnom súde nebude. Z čoho usudzovala, to neviem.

Každý, kto chce byť ústavným sudcom, musí prejsť výberovým konaním, a to najmä verejným vypočutím pred ústavnoprávnym výborom. Bez rozdielu – či ide o sudcu, advokáta alebo notára. Táto paralela vám tiež nesedí?

Ústavný súd je špecifický súdny orgán ochrany ústavnosti a nie je na rozdiel od Najvyššieho správneho súdu súčasťou všeobecného súdnictva. Najvyšší súd bude riešiť aj konania, v ktorých bude pôsobiť v jednom stupni ako klasický skutkový súd a bude viesť dokazovanie ako okresný súd. Napríklad v prípadoch disciplinárneho konania alebo rozpustenia politickej strany. Ak prejde v navrhovanom znení právna úprava verejného obstarávania, bude dokonca klasicky skutkovým odvolacím súdom. Ústavný súd nie je nikdy skutkovým súdom a taktiež nikdy riadnou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

Z niektorých vašich odpovedí cítiť nedôveru voči celému projektu Najvyššieho správneho súdu. Je to tak?

Opäť narážame na problém s komunikáciou. Jednoducho máme otázky, na ktoré sme nedostali odpovede. Zoberme si, že v Českej republike vznikol Najvyšší správny súd desať rokov. U nás sa to robí všetko rýchlo.

Prvý predseda českého Najvyššieho správneho súdu Josef Baxa povedal, že na vybudovanie súdu aj tak u nich ostalo len pár mesiacov.

To je možné, ale boli tam rozdiely. Sudcovia na nový súd prešli z vrchných súdov. Okrem toho, právo Európskej únie v tom čase nebolo ešte také rozšírené, začínali teda s úplne inými číslami ako my. My máme momentálne dvetisíc nevybavených spisov. Mali viac času na rozbeh, pretože v ústave mali Najvyšší správny súd zakotvený desať rokov. Počas nich teda na túto tému prebiehali rôzne diskusie.

Ako vnímate, že na post prvého predsedu Najvyššieho správneho súdu sa hlási len jeden kandidát?

Ako členka súdnej rady som mohla navrhnúť kandidáta a aj som oslovila viacerých kolegov. Tým, že boli informácie o súde len kusé, tak každý sa asi zľakol. Zákon je síce jedna vec, ale Najvyšší správny súd má len veľmi slabé kontúry. Ostatní sa toho asi zľakli. Ak by to bol sudca správneho kolégia, dokázal by pritom zrejme „potiahnuť“ aj tých ostatných sudcov. Bol by pre

nich autoritou, istým lídrom. A to sa nestalo a je to tiež vážny problém. Nechcem sa tým, samozrejme, dotknúť kandidáta.

Je ním predseda Okresného súdu v Žiline Jaroslav Macek. Je pravda, že ho sudcovia správneho kolégia odmietajú, pretože je „len“ okresným sudcom?

Neviem o tom, že by sa takto niekto vyjadril. Ale to, že nie je autoritou pre sudcov správneho kolégia, je prirodzené, lebo ho ani nepoznáme. Bolo by určite lepšie, ak by prvým predsedom bol sudca správneho kolégia. Bude to mať veľmi ťažké, pretože nemá historickú pamäť celého správneho súdnictva. Pôjde preňho o niečo nové. Netvrdím, že to nebude robiť lepšie, ale nemalo by sa stať, aby nový súd začal rozhodovať úplne inak ako doteraz rozhodovalo správne kolégium. Vznikla by tým právna neistota.

Ani Josef Baxa nebol pôvodne sudcom správneho práva.

To je pravda, ale robil trestné právo, ktoré má prieniky so správnym súdnictvom. Okrem toho, mal za podpredsedu Michala Mazanca, ktorý bol už vtedy odborníkom na správne právo. Ak by si mohol aj budúci predseda nášho správneho súdu vybrať podpredsedu z radov odborníkov, je to iné. On však takú možnosť nebude mať, pretože aj podpredsedu bude voliť súdna rada.

Má šance prejsť súdnou radou?

Neviem to odhadnúť. Navrhli ho dvaja členovia súdnej rady. Tým, že je navrhnutý z tohto prostredia, je to veľký bonus. Dôležitá bude jeho prezentácia. Doposiaľ som čítala len jeho projekt, ktorý je veľmi všeobecný, až opatrný. Tomu sa nedá čudovať, lebo on vlastne nevie, komu bude šéfovať. Môžeme sa ho pýtať na rôzne predstavy a koncepcie, nepozná však, kto bude sudcom na Najvyššom správnom súde. Pre neho samotného bude prekvapením, akému zloženiu súdu bude šéfovať.

Dáte mu svoj hlas?

Netuším, ale povedala som, že skôr som naklonená výberu odborníka pre správne právo. Možno by ma prezentáciou prekvapil.

Práve Baxa nedávno povedal, že máme jedinečnú šancu vybudovať na Slovensku súd bez minulosti, bez záťaž všetkého, čo dôveru verejnosti v justíciu na Slovensku zničilo. Čo si o tom myslíte?

Súd bez záťaž minulosti by mohol byť asi len vtedy, ak by sme tam my sudcovia z Najvyššieho súdu neboli vôbec. Ak tam budeme, jednoducho tam bude aj tá minulosť.

Bol to jeho argument k tomu, prečo rozumie, že ministerka chce, aby ste aj vy prešli výberovým konaním.

Asi je to ešte na diskusiu s ním. Možno vtedy nevnímal rozdiel medzi preložením a výberovým konaním. Ale vnímam to ako legitímny názor. Je to krásna myšlienka, aby bol ten súd „čistý“, ale odbornosť je nesmierne dôležitá, aby sa celý projekt neskončil medzinárodnou blamážou.

Odbornosť je dôležitá, no tiež aj dôveryhodnosť toho súdu. Máte pocit, že vás sudcov správneho kolégia vníma verejnosť ako autority, ktoré majú mať zaručené miesto na Najvyššom správnom súde?

Pozeráme sa na to rovnako ako v Českej republike, kde z toho vznikol úspešný projekt. Je pravda, že na Slovensku máme inú situáciu v súvislosti s korupčnými podozreniami. Nevie, či toto je jediný a účinný nástroj na odstránenie tohto „nešváru“. Opakujem, nebojíme sa predstúpiť pred súdnu radu. Ten obsah môže byť rovnaký ako pri výberovom konaní, ale ten výsledok bude iný. Oстане zachovaná kontinuita súdu, a teda bude od začiatku naplno funkčný.

A nemôže si práve teraz verejnosť myslieť, že ste ako sudcovia vôbec nepochopili, že po minuloročných kauzách ako Búrka či Víchrica treba zabojsovať o jej dôveru? Nepochopí váš postoj len ako snahu získať nejakú výhodu oproti iným uchádzačom?

Riešim to od leta a viem o tom dlhé rozhovory s ľuďmi aj z mimojudicijného prostredia. Nemám pocit, že by nás niekto nepochopil. Naopak, dostávam reakcie s otázkami, prečo by to malo byť tak, ako navrhla ministerka. Aj potenciálni uchádzači vidia stabilitu v nás a chcú, aby sme na ten súd išli. Nebránim sa žiadnej transparentnosti a aj sa verejne vyjadrujem.

Prečo vás nevie teda ministerka pochopiť a neustúpila?

Neviem. S tým nič neurobím. Ak zaviedla výberové konanie, tak to je o práve zúčastniť sa ho. Nie je to o nadradenosti. Tým, že to takto nastavila, musí počítať s tým, že sa doň neprihlási každý. Asi nerátala s tým, že sa neprihlási takmer nikto.

Odrádza vás veľký pocit neistoty. Na druhej strane je tu jedinečná šanca byť pri vzniku niečoho nového. Takto sa na to nepozeráte?

Súhlasím, môže to byť jedinečná šanca. Pravda je aj taká, že mnohí kolegovia sú už starší. Majú šediny a je pochopiteľné, že nie každý z nich má energiu ísť do takej neistoty.

Hovorili sme o nízkej dôveryhodnosti súdov. Tá klesla najmä po kauzách Búrka a Víchrica, v ktorých bola obvinená aj bývalá podpredsedníčka Najvyššieho súdu Jarmila Urbancová. Vy ste s ňou boli v jednom senáte. Čo ste si po jej zadržaní pomysleli?

Bola som v šoku. Nečakala som to. V senáte sa nikdy nestala situácia, kvôli ktorej by som nadobudla nejaký pocit podozrenia voči nej. A nemala ani takú povest', na rozdiel od niektorých sudcov, o ktorých sa aj písali isté podozrenia.

Boli ste si blízke?

Mali sme korektný kolegiálny vzťah. Oddeľujem súkromie od práce.

Boli ste s ňou po obvinení v kontakte?

Nie. Môj jediný kontakt po tom bol taký, že som jej musela po šoférovi poslať na podpis rozhodnutia, ktoré sme prijali ešte pred jej zadržaním.

Poznali ste sa už zo súdu z Trnavy, kde ste obe pôsobili?

Stretli sme sa už v senáte na krajskom súde, kde som sa stala treťou členkou správneho senátu, hoci zaradená som bola do civilného kolégia. Im však chýbal tretí sudca, a tak som „pričuchla“ k správne súdnicstvu.

Váš vzťah s Jarmilou Urbancovou rozoberali v Threeme aj Monika Jankovská s Marianom Kočnerom. Mala vám pomôcť v kariére. Dostala vás na Najvyšší súd?

Určite nie. Keď som si to vtedy prečítala v médiách, musela som sa až usmiať. Hoci je to skôr tragikomické. V kariére mi nikto nikam nepomohol, vždy som si pomohla len sama. Prešla som všetkými stupňami súdov, dokonca som bola na dvoch krajských súdoch v Trnave aj v Bratislave. Za mnou sú moje výsledky. Na Najvyšší súd som sa dostala vďaka tomu, že som bola členkou komisie pre rekonštrukciu správneho súdneho poriadku. Sudcovia Najvyššieho súdu ma vďaka tomu poznali a rovnako aj vďaka mojim rozhodnutiam.

V Threeme sa v súvislosti so „súdnym lobingom“ a možným zárobkom spomínala kauza Eustream, o ktorej ste na Najvyššom súde s Jarmilou Urbancovou rozhodovali aj vy. Ani pri tejto kauze ste nemali zvláštny pocit?

V žiadnom prípade. Vylučujem akékoľvek ovplyvňovanie. Nemôžem hovoriť za druhých.

Polícia vás kvôli tomu nekontaktovala?

Nie. Nemám vedomosť o tom, či je v tejto súvislosti vôbec vedené vyšetrovanie. Tie informácie ani nemám odkiaľ mať.

Myslíte si, že po Búrke a Víchrici či žilinskom Pleveli prešli sudcovia sebareflexiou? Už nevnímajú, že za ich zlý obraz môžu médiá a politici, ktorí ich kritizujú, ako sme to v minulosti často počúvali?

Veľa sudcov urobilo sebareflexiu, nemôžem však hovoriť za iných. Neviem, či všetci pochopili, že slúžia občanom a štátu. Že to je služba, celibát a treba sa snažiť byť ľudský, chápvavý aj empatický. Ak budeme stále len kričať a sťažovať sa, tak si nevybudujeme dôveru. Počet obvinených je veľkých a sudcovia si to uvedomujú. Ale nemôžeme na všetkých uplatňovať princíp kolektívnej viny. V histórii poznáme nešťastné príklady, keď bol uplatňovaný.

Predseda súdnej rady nedávno povedal, že súdnictvo je podľa neho rozoštvané. Súhlasíte s ním?

Skôr naopak. Práve si myslím, že návrh súdnej mapy nás na istý čas dokonca scelil. Bolo to vidieť pri otvorení listu pre ministerku, ktorý podpísalo najviac sudcov v histórii. Je pravda, že sú medzi nami rôzne názorové skupiny. To tak je a bude všade. Predseda súdnej rady to možno vidí inak, lebo naňho sa sudcovia obracajú. Naňho sa sype všetka kritika či pochvaly. Osobne to tak môže vidieť.

Ján Mazák je už vo funkcii viac ako pol roka. Zaslúži si pochvalu či kritiku?

Každý, kto robí, robí aj chyby. Hodnotím ho ako veľmi múdreho a pracovitého človeka. Vidím to na e-mailech, ktorými nás ako členov súdnej rady zahŕňa. Na druhej strane rozumiem, že niektorí sudcovia môžu mať pocit, že sa nestavia do pozície ich ochrancu a nezastáva sa ich. Či bude rešpektovaný aj sudcami, ukáže ešte čas.

Prečo ste vyzvali ministerku, aby stiahla návrh súdnej mapy?

Nová súdna mapa je potrebná, ale návrh ministerky je zlý. Nie som stále úplne presvedčená, či ho má stiahnuť, alebo sa dá cez pripomienky vylepšiť a prepracovať.

V utorok súdna rada prijala viaceré pripomienky k súdnej mape. Hlasovali ste za ne?

Podporila som ich, niektoré som pripravila ja.

Prečo je dôležité, aby ostali zachované odvolacie súdy v Bratislave a Košiciach, s ktorými už ministerka nepočíta?

Práve týchto súdov sa týka najväčšia diskusia. Sú to historické súdy, majú zázemie. Hlavné mesto by malo mať odvolací súd. Rovnako by mal ostať aj v metropole východu. Práve na utorkovej súdnej rade som vymyslela zásadu, že sa nemá presúvať špecializácia tam, kde nie je, ale má sa zachovať tam, kde je. V Bratislave na odvolacom súde je dobrá špecializácia, tak prečo ju tam neponechať. Je tam dobrá „mozgovňa“, tak prečo ju presúvať tam, kde nie je.

A prečo ju nespojiť s Trnavou, aby nevznikla ešte väčšia mozgová základňa?

Môže to byť argument. Ale presunú sa tam tí istí sudcovia. Čo sa tým dosiahne? Zmení sa sídlo súdu. I keď uznávam, že náhodný výber spisov sa zintenzívni, pretože v jednej agende bude viac sudcov.

Aj to je dôvod, ktorým argumentuje ministerka. Mat' väčší výber sudcov. Ako vnímate výhrady proti súdnej mape, že bratislavskí sudcovia musia dochádzať do Trnavy? Vy denne cestujete opačne.

Nemám problém s dochádzaním. Sú sudcovia, ktorí majú najradšej prácu čo najbližšie. Mne vyhovuje, že nepracujem v mieste bydliska. Ľudia ma už napríklad v Trnave vôbec ako sudkyňu nepoznajú. Aj to je istá výhoda.

Takže sa popretáhali väzby.

Žiadne väzby, o akých hovoríte, tam ani neboli. Sú ľudia, za ktorými za žiadnych okolností nepôjdete. Povest' predchádza človeka.

Len som chcela prejsť k ďalšiemu argumentu v prospech súdnej mapy. Zrušením niektorých súdov sa popretáhajú miestne väzby.

Je otázne, či to tak bude. Korupcia má rôzne formy a vzťahy sa dajú vytvoriť predsa všade. Aj keď vás ľudia vo vašom meste poznajú ako sudcu, tak to neznamená, že keď sa presuniete inam, že si vás nenájdu. Je to úplne jedno.

Z vašich pripomienok k súdnej mape vyplýva, že v Bratislave by mal byť mestský súd, odvolací súd, správny súd, Najvyšší súd a aj Najvyšší správny súd. Nie je to až príliš veľká koncentrácia súdov na jednom mieste?

A prečo nie? Veď aj teraz to tu vlastne tak máme. Myslím si, že pri súdnej mape zaznie omnoho viac pripomienok ako pri Najvyššom správnom súde. Tam sme ostali my sudcovia správneho kolégia osamotení. V tomto prípade pripomienky pôjdu aj od prokuratúry, advokátskej komory či samosprávy. Dôležitý argument je, že súdna mapa nekopíruje územnosprávne členenie. Ten hlas proti bude obrovský a súdna mapa prejde ešte zmenami.

Ste dcérou profesora Petra Blaha, ktorý bol uznávanou autoritou na právnickej fakulte, či už v Bratislave a neskôr v Trnave. Kvôli nemu ste išli študovať právo?

Obidvaja rodičia boli právnici, takže naozaj som dostala právo do vienka spolu s materským mliekom. Napriek tomu sa môj život nevyvíjal tak, že pôjdem na právo. Venovala som sa hudbe, chcela som byť opernou speváčkou. Do 16 rokov som si za týmto snom išla, ale potom som mala zdravotné problémy a musela som sa rozhodnúť, čo ďalej. Bolo jasné, že operná diva zo mňa nebude.

A vtedy ste sa rozhodli pre právo?

Prihlášku som si dala na žurnalistiku aj na právo. Dokonca som preferovala žurnalistiku. Chcela som pracovať v televízii. Neurobila som talentové skúšky, čo ma nakoplo, aby som sa dôsledne pripravila na právo, kam som sa dostala. Dnes som šťastná, že to tak dopadlo.

Začínali ste ako advokátska koncipientka v kancelárii Ernesta Valka. Ako si naňho spomínate?

Do jeho kancelárie som sa prihlásila na základe inzerátu. Po pomerne dlhom rozhovore mi povedal, že ma zoberie, ale s tým, že keď nebude spokojný, môže ma kedykoľvek v skúšobnej dobe vyhodiť. Na druhý deň mi volal partner z advokátskej kancelárie, kde som pracovala predtým. Presviedčal ma, aby som išla robiť k nemu, kam sa presunula celá partia z tej pôvodnej kancelárie. Ernesta Valka som sa preto rozhodla odmietnuť.

Ako to prijal?

Kúpila som obrovskú kyticu ruží a osobne som mu išla oznámiť, že k nemu nenastúpim. Myslela som si, že bude veľmi nahnevaný. Nerozumel vôbec, čo to tam s tou kyticou robím. Nakoniec sa len opýtal, ku komu to vlastne idem. Očakával nejaké obrovské meno, kapacitu, čo tak vôbec nebolo. Na záver mi len zaželal všetko dobré. V tom momente, ako som od neho odchádzala, som pochopila, že som urobila veľkú chybu. Nespala som celú noc a nakoniec som mu zavolala, že preda len chcem ísť k nemu.

Zobral vás?

Áno. Ale nechcel mi vôbec povedať, či ma berie. Tlačila som naňho, lebo sa mi končila zmluva. Mala som už rodinu a potrebovala som mať nejakú istotu. Nakoniec ma zobral. Naučila som sa tam veľmi veľa. Mal obrovskú knižnicu so všetkými právnickými časopismi. Bola som tam veľmi spokojná. Aj keď som sa osamostatnila, bola som s ním v kontakte. Ten som prerušila, keď som dosiahla 30 rokov a mohla som sa uchádzať o post sudkyne.

Vždy ste teda viac túžili stať sa sudkyňou?

Už v škole som nad tým uvažovala. Aj som si dala prihlášku na Krajský súd v Bratislave, ale odpovedali mi, že nemajú miesto pre justičného čakaťa. Preto som išla do advokácie. Bavilo ma to, ale môj problém bol, že nie som obchodník. Keď mi nejaká klientka povedala, že nemá peniaze na to, aby mi zaplatila, tak som jej vlastne poradila zadarmo. Práca ma bavila. Rovnako aj prednášanie v škole, ktorému som sa tiež venovala. Spolu so súdom sú to tri profesie, v ktorých si viem samu seba kedykoľvek predstaviť.

Kde sa teda vidíte o päť rokov?

To ste ma zaskočili.

Bude to na Najvyššom správnom súde?

Moja srdcovka je správne právo. Keď učím, mám však radšej civilné právo. Neviem teda povedať, pre ktoré z nich sa rozhodnem.

Ako to s novým súdom dopadne?

Držím palce, aby to dopadlo čo najlepšie a aby slovenské správne súdnictvo bolo dôstojným nástupcom prvorepublikového československého správneho súdnictva.

Petra Príbelská (1974)

Pochádza z Bratislavy, kde v roku 1997 ukončila štúdium na Právnickej fakulte UK. Rigoróznú skúšku absolvovala o štyri roky neskôr na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave, ktorú spoluzakladal jej otec, profesor Peter Blaho. V Trnave absolvovala neskôr aj doktorandské štúdium, titul PhD. získala v roku 2009. Po štúdiu začínala ako advokátska koncipientka v AK Tomčíková, odkiaľ prešla do kancelárie Ernesta Valka. V roku 2003 sa stala advokátkou, o rok neskôr už nastúpila ako sudkyňa na Okresný súd v Trnave. V roku 2006 začala pôsobiť na trnavskom krajskom súde, odkiaľ v roku 2012 prešla na Krajský súd v Bratislave. V roku 2014 bola najskôr dočasne pridelená na Najvyšší súd a od roku 2015 bola na tento súd preložená. Je členkou správneho kolégia, predsedníčkou jedného zo senátov. Jedenásť rokov prednášala na katedre občianskeho a obchodného práva na trnavskej právnickej fakulte. Okrem toho bola aj členkou disciplinárneho senátu. Od roku 2019 je členkou súdnej rady ako sudcami zvolená nominantka.

Veronika Prušová